

**TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI
CANSEN BAŞARAN-SYMES'İN
"TÜSİAD 46. GENEL KURUL"
TOPLANTISI AÇILIŞ KONUŞMASI**

Sayın Başkan, Divan'ın değerli üyeleri, saygıdeğer TÜSİAD üyeleri ve medyanın değerli temsilcileri,

Bu yılki Genel Kurulumuzu, Yüksek İstişare Konseyimizin eski Başkanı, TÜSİAD Onursal Başkanı, değerli üyemiz ve hepsinden önemlisi yeri doldurulamayacak dostumuz Mustafa Koç'un vakitsiz vefatından duyduğumuz acı henüz çok tazeyken yapıyoruz. Başta Koç ailesi olmak üzere, tüm sevenlerine, dostlarına, çalışma arkadaşlarına ve TÜSİAD üyelerine bir kez daha başsağlığı dileklerimi sunuyorum.

Değerli üyeler,

Bugün size küresel ve ulusal ekonomimizdeki, iş dünyamız açısından önem arz eden kritik gelişmelerden, TÜSİAD olarak büyük önem verdiğimiz 64. Hükümet Eylem Planı ile ilgili görüşlerimizden, bu çerçevede gerçekleştirdiğimiz Ankara temaslarından ve gündemimizi aşırı şekilde ele geçirmiş olan siyasi reformlar ve özgürlük alanlarına ilişkin tartışmalardan bahsedeceğim.

Ancak bu çerçeveyi sizlerle paylaşmadan önce ülkemizin güneydoğusunda süregelen çatışmalardan, terörden ve kaybettiğimiz canlarımızdan bahsetmek durumundayım.

Değerli üyeler,

Temmuz ayından beri yüzlerce güvenlik görevlimiz şehit olurken yüzlerce vatandaşımız da hayatını kaybetti. PKK terör örgütü, adına konuştuğunu iddia ettiği Kürt vatandaşlarımıza hayatı zindan etmek için her şeyi yapıyor.

Bugünden bir yıl önceye geri gidersek bölgede çözüm yoluna girildiğini, barış ve huzur ortamının sağlandığını ve hatta çözüm sürecinin ekonomik ayağına sahip çıkmak üzere bölgeye yaptığımız ziyaretleri hatırlamak ve hatırlatmak istiyorum.

Elbette, sürecin yönetimi açısından, özellikle de şeffaflığı açısından sorunlarımız olduğunu da hatırlıyorum. Buna rağmen şiddetin ve terörün geri dönülmez bir şekilde gündemden kalktığı inancımız çok yüksekti. Bugün yeniden terörle topyekün mücadele noktasına gelmiş olduğumuzu üzülerken görüyoruz.

Geriye bakmak istemiyorum; yeniden umutla ileriye bakmak istiyorum. Çatışmaların bir an önce durması, PKK'nın derhal şiddete son vermesi ve siyaset kanallarının yeniden açılarak, barışçı çözüm yoluna dönülmesi gerekir. Yüce Meclis'e tarihsel bir görev düştüğüne inanıyorum. İki gün önce Ankara'da TBMM Başkanımız'ı ziyaret ettik. Bu buluşmanın sonunda iç barışın Meclis içinde anlamlı bir uzlaşmanın sağlanmasıyla ve topluma bu ışığın yansıtılabilmesiyle mümkün olabileceğini bir kez daha gördük. Çevremizdeki ateş şiddetlenir ve çöküş hızlanırken Türkiye'nin toplumsal barışa her zamankinden daha fazla ihtiyacı var.

Değerli Üyeler,

Bölgemizde, özellikle güney komşumuz Suriye'de yaşanan insanlık dramına değinmeden geçmek mümkün değil. Suriye'de süren vekalet savaşları komşumuzun toplumunu hallaç pamuğu gibi dağıttı. Sınırımızın hemen güneyinde, dünyanın en eski yerleşim birimlerinden, Halep şehrinin insanları canlarını sınırlarımıza dar atıyorlar.

Bu noktada bir tespitimi sizinle paylaşmak isterim. İltica ve göç konusu sadece uluslararası anlaşmalar, mali paketler "kendi ülkemizi mülteci akınından nasıl koruyacağız" meselesi değildir.

Göçü, Suriye örneğine bakarak sadece savaş kaynaklı bir olguya indirgemek de mümkün değildir. Savaşlardan kaçan insanların yanı sıra daha iyi ve daha özgür bir yaşam için canını hiçe sayarak gelişmiş ülkelere iltica etmeye çalışan binlerce insan söz konusu. Bu sorunun kaynaklandığı coğrafyada çözülmesi şarttır.

Geçtiğimiz yıl G20 zirvesinde ele alındığı üzere, kapsayıcılık olgusunun dünya genelinde yaygınlaştırılması, içselleştirilmesi ve ülke politikalarına yansıtılabilmesine ihtiyaç vardır. Çin yeni G20 döneminde, bu konuyu hassasiyetle ele alacağını belirtti. Takipçisi olacağız.

Değerli üyeler,

Geçtiğimiz hafta sonu TÜRKONFED'le birlikte KOBİ'ler ve Teknoloji başlıklı konferansı gerçekleştirmek üzere Hatay Antakya'daydık. Antakya ziyaretimiz ülke olarak yapmamız gereken şeyin çok yalın olduğunu bize bir kez daha hatırlattı: Farklılıklarımızdan, farklı kültür ve inançların bir arada yaşamasından kaynaklanan gücümüze ve bu mozaik sonuna kadar sahip çıkmalıyız. Hep birlikte el ele vererek, terörün ve kutuplaşmanın ülkemizde kökleşmiş bu kardeşlik ortamını bozmasına izin vermemeliyiz.

Değerli üyeler,

2016 yılına iktisadi açıdan maalesef artan belirsizliklerle girdik. Bu sene küresel krizin 8. Yılı ve açıkça ifade etmeliyim ki, en kötüsü geride kaldı diyebilecek durumda değiliz. Krizden bu yana küresel büyüme hızı ortalama %30 kayıpla devam ediyor. Küresel büyümenin önemli motorları olağanüstü yavaşladı...

Artık gelişmiş, gelişmekte olan ayrımı yapmamıza da gerek kalmadı. Tüm hatlarda büyüme hızı kaybediyor.

Tuncay Bey de konuşmasında işaret etti, emtia fiyatlarında gözlemlenen olağanüstü düşüş ve gelişmekte olan ülkelerdeki yavaşlama, küresel ekonomiyi ve finansal piyasaları sarsmaya devam ediyor.

Küresel ekonomiyi etkileyen siyasi ve sosyolojik gelişmeler de var.

Geçtiğimiz on-onbeş yılın mucize ülkeleri, gelişmiş olsun, gelişmekte olsun kapsayıcı büyüme anlayışından uzaklaştıkça sıkıntıya düştüler. Sürdürülebilir büyümenin en önemli bloku olan orta sınıfların kazanımları erimeye başladı, gelir dağılımı her anlamda bozuldu. Kayırmacılık, kaynak israfı, yolsuzluk ve kurumsal erozyonun ne türden ekonomik ve toplumsal çalkantıları tetiklediğini izliyoruz.

Bugün yeniden kapsayıcı büyüme, sürdürülebilirlik olguları, siyasilerin gündeminde. Umut ediyoruz ki, son on yıldan alınan dersler yeni ekonomik büyüme politikalarının oluşturulmasına katkı sağlar. Nitekim sizler de biliyorsunuz, TÜSİAD'ın 2015-2016 programının ana etkinliklerini kapsayıcılık anlayışı ile ilişkilendirerek oluşturduk.

Mülteci meselesi her halde bu yüzyılın en önemli siyasi ve sosyolojik olgusu olarak tarihe geçecek. Öyle ki, Avrupa Birliği'nin bütünlüğünü sarsacak boyutlara ulaştı. Birlik üyelerinden bazılarının kurumun temel ilke ve

değerlerinden ayrıldığını şaşkınlık içerisinde takip ettik. Avrupa ekonomilerinde görülen durağanlık ve işsizlik aşırı sağın yükselişine yansıdı, demokratik düzeni yıprattı. Korkarım AB değerlerini restore etmek zaman alacak. Her şeye rağmen, AB demokrasi kültürünün bu saldırıyı püskürteceğine inanıyorum.

Değerli üyeler,

Türkiye dışa açık bir ekonomi olması nedeniyle dış talep yetersizliğinden büyük zarar görüyor. Sosyal dengelerimizin korunabilmesi ve güçlendirilebilmesi için daha yüksek bir büyümeye ihtiyacımız olduğunu sıklıkla ifade ettik. Türkiye, sanayileşmesini tamamlamamış bir ülke olarak mevcut işsizlik rakamlarını en azından sabit tutabilmek için en az yüzde 5 büyümeyi yakalamak durumundadır. Bu büyümenin gerektirdiği iç tasarruf veya dış tasarrufu bulabilmek hiç de kolay değil. İçeride yatırımlar artmıyor, enerji fiyatlarındaki düşüşe rağmen cari işlemler açığımız halen riskli bir noktada.

Dolayısıyla, iki konu bizim açımızdan muazzam önem taşıyor. Birincisi, makroekonomik istikrara zarar verecek en ufak bir söylem veya tutuma müsamaha göstermemeliyiz. Bu noktada hemen ifade etmek istiyorum, göz göre göre artan enflasyonu iyi irdelemek ve bu artışa muhakkak son vermek durumundayız.

İkinci önemli konu, 64. Hükümetin Eylem Planıdır. Geçtiğimiz haftalarda önemli sayıda bakanımızı ve hemen bu hafta başında da Sayın Başbakanımızı ziyaret ederek hem makroekonomik istikrar, hem de eylem planıyla ilgili görüş alışverişinde bulunduk. İşbirliği içinde gelişmeleri yakından takip etmeye devam ediyoruz. Hükümetin reform konusunda kararlı tutumunu görmekten memnunuz. Ancak önemle belirtmek isterim ki, içinde bulunduğumuz küresel iktisadi durum eylem planının kesinlikle ve kesinlikle, etkili bir şekilde uygulanmasını zorunlu kılıyor.

Bu programın başarılı bir şekilde uygulanması halinde Türkiye, içinde bulunduğu ülke grubundan olumlu ayrışabilir, potansiyel büyümesini yakalayabilir, uluslararası kaynağın ülkeye akmasını sağlayabilir. Bunu neden söylüyorum; fırsatlar zamanında değerlendirilirse fırsattır. Türkiye'ye yatırım yapmaya hevesli ancak ülkemizden olumlu gelişmeler bekleyen potansiyel yatırımcılar var.

Küresel ekonomik koşulların düzelmesini beklemeyeceğimize göre, eylem planının etkili uygulanması hepimizin ortak sorumluluğu olmalıdır. Faaliyet raporumuzda göreceğiniz üzere, eylem planının hayata geçirilmesinde kritik öneme sahip bir dizi konu zaten TÜSİAD programında vardı.

Geçtiğimiz yıl gündeme hakim olan siyasi gelişmeler, iki seçim ve terör patlaması arasında TÜSİAD her dönemde olduğu gibi, Türkiye'nin ekonomik olarak daha etkili yeni bir platforma sıçraması için neler yapılması gerekir diye kesintisiz çalıştı. Örnek vermek gerekirse Sanayi 4.0 projemiz, büyük veri üzerine çalışmalarımız, STEM (Bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik) eğitimi üzerine yaptığımız çalışmalar, gençlik, kadın ve KOBİ projelerimiz, hep Türkiye ekonomisinin rekabet gücünü artırmak, dijital atılım yapmak için üzerinde çalıştığımız projeler. Tüm çalışmalarımızı burada tek tek sıralamayacağım. Faaliyet kitapçığımız elinizde var. Genel Sekreterimiz Zafer Yavan da sizlere bunu detaylı bir şekilde sunacak.

Değerli üyeler,

Neredeyse 10 yıldır süren küresel kriz 20. yüzyılda oluşturulmuş özgürlükçü demokratik değerleri zedeler noktaya geldi. Eğer dünya yeniden özgürlükçü demokratik değerlere dönüş istikametinde hareket etmez ise

aslında ekonomik krizden çıkmak daha zorlaşacak. Yeni iktisadi düzende kapsayıcı büyüme ve yenilikçi rekabet, özgürlükçü, demokratik bir yapıyı, şeffaf, hesap verebilir bir hukuk devletini gerektirmektedir.

Bu noktadan Türkiye'ye bakmak istiyorum. Toplumda yargıya güven yeterli değil. Maalesef kimse aksini iddia da etmiyor. Yargı bağımsızlığının ve yargıya güvenin zayıfladığı, hukukun öngörülebilir olmadığı bir ülkede elde edilen ekonomik başarıları sürdürebilmek mümkün değildir.

Konuşmamın içinde sizlerle paylaştığım makroekonomik istikrar ve eylem planının etkili uygulanması, eğer meclisi ile, hükümeti ile, sivil toplum örgütleri ile, iş dünyası örgütleri ile özgürlük ve hukuk açığını kapatmak için çaba sarf etmezsek anlamını yitirecektir.

Bunca yıllık demokrasi deneyiminin ardından ifade ve düşünce özgürlüğünün hala tartışılmasından huzursuzluk duyuyorum. Demokrasinin temel dinamiği olan ifade özgürlüğüne yönelik yaygın tahammülsüzlüğü süratle aşmalıyız. Yoksa bu tahammülsüzlük toplumu ve geleceğimizi köreltecektir. Şiddete çağrı olmadıkça çok seslilikten korkmamalıyız. Bir düşünün, çok sesli olmayan bir toplumda, yeni anayasa nasıl tartışılabilir, AB uyumu nasıl müzakere edilebilir, bölgesel kalkınma nasıl tartışılacak, sormak isterim.

Son olarak üzerine titrememiz gereken laiklik ilkesine değinmek isterim. Özgürlükçü laiklik anlayışı, bireyselleşmenin temelini oluşturur. Bu temel üzerinde bilimsel düşünce, inisiyatif alma, sorgulama, araştırma olguları yükselir. Nitelikli eğitim yoluyla elde edeceğimiz bu özellikler toplumun gelişmişliğinin olmazsa olmazlarıdır. Biz yetişkinlerin sorumluluğu elde edilen kazanımları artırarak yeni nesillere devretmektir. Bunu yapmazsak insanlık, yurttaşlık görevimizi ve gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzu yerine getirmemiş oluruz.

Gerek yeni Anayasa'nın yaratacağı heyecan ve umut, gerekse AB normlarında özgürlüklerin genişletilmesi için yapılacak düzenlemelerle Türkiye'nin müreffeh ve huzurlu geleceğine yöneleceğine inanıyoruz.

Sevgili Üyeler,

Bunu başarabilecek birikime, bilgiye ama hepsinden önemlisi inanca ve enerjiye sahibiz.

Katılımınız için teşekkür eder hepinize yönetim kurulum adına saygılarımı sunarım.